

คู่มือกระบวนการ

การจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มนโยบายและแผน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือกระบวนการ

การจัดตั้ง รวบรวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดย

กลุ่มนโยบายและแผน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานในสังกัดได้ถือปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อให้การดำเนินงานขอจัดตั้ง รวม และเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างถูกต้อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 จึงจัดทำคู่มือกระบวนการการจัดตั้ง รวม และเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้แนวทางการดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 และมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบขั้นตอน วิธีปฏิบัติ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และใช้เป็นแนวทางในการศึกษาสำหรับเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดตั้ง รวม และเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งระดับโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการจัดทำคู่มือการจัดตั้ง รวม และเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพต่อไป

กลุ่มนโยบายและแผน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6

สารบัญ

	หน้า
แนวทางการดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550	1
◇ แนวปฏิบัติในการจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2
◇ แนวปฏิบัติในการรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4
◇ แนวปฏิบัติในการเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	12
ภาคผนวก	
❁ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550	17
❁ แบบฟอร์มการจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	22
❁ แบบฟอร์มการรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	38
❁ แบบฟอร์มการเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	48
❁ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับส่งงาน ในหน้าที่ราชการ พ.ศ. 2524	62

แนวทางการดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2550 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนพิเศษ 6ง เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2550 มีผลบังคับใช้วันที่ 17 มกราคม 2550 ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานตามระเบียบดังกล่าวเป็นไปอย่างเรียบร้อย มีประสิทธิภาพสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา นำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป

แนวปฏิบัติในการจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมาย

การจัดตั้ง หมายถึง การจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

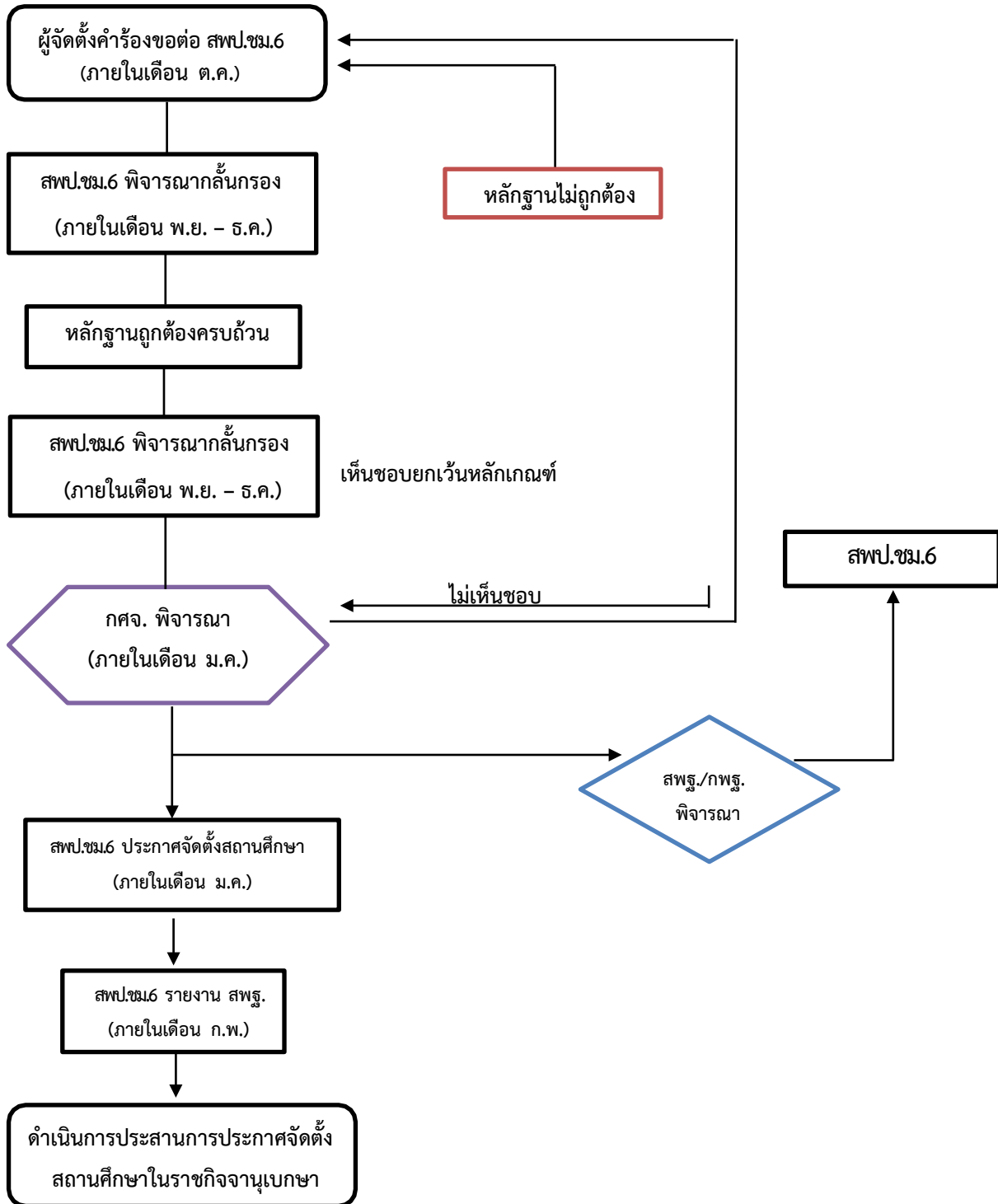
แนวปฏิบัติในการจัดตั้งสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแผนการจัดตั้งสถานศึกษา และนำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ดังนี้

1. สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นในชุมชนใดต้องมีจำนวนนักเรียน ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ระดับประถมศึกษา ต้องมีจำนวนนักเรียนในแต่ละรายอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคนมาเข้าเรียน ถ้ามีนักเรียนในแต่ละรายอายุไม่ถึงยี่สิบห้าคน แต่มากกว่าสิบคน ให้จัดตั้งเป็นสาขาของสถานศึกษาอื่น
 - 1.2 ระดับมัธยมศึกษา ต้องมีจำนวนนักเรียนที่จะมาเข้าเรียนชั้นละไม่น้อยกว่าแปดสิบคน แต่มากกว่าสี่สิบคน ให้จัดตั้งเป็นสาขาของสถานศึกษาอื่น
2. สถานที่ที่จะจัดตั้งสถานศึกษาต้องเป็นที่ดินที่มีหลักฐานอนุญาตให้ใช้ตามประเภทของที่ดินอย่างถูกต้อง จำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าไร่
3. สถานศึกษาที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่จะต้องอยู่ห่างจากสถานศึกษาประเภทเดียวกัน ที่ตั้งอยู่เดิม ไม่น้อยกว่า หกกิโลเมตร ตามเส้นทางคมนาคม
4. ให้บุคคล นิติบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ยื่นคำร้องขอให้จัดตั้งสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
5. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาถ่วงดุลการร้องตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและนำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด หรือในกรณีทางราชการเห็นว่าเป็นความจำเป็นต้องจัดตั้งสถานศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ให้สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เพื่อพิจารณาอนุญาต
6. ให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาอนุญาตการจัดตั้งสถานศึกษา
7. เมื่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาอนุญาตแล้ว ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกาศจัดตั้งสถานศึกษา และให้จัดระบบส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพ พร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก
8. ในท้องที่ที่เป็นชุมชนหนาแน่นหรือท้องที่ที่มีความจำเป็นพิเศษ หากไม่สามารถดำเนินการจัดตั้งสถานศึกษาตามเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นได้ ให้ขออนุมัติต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงงบประมาณ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของการจัดการศึกษา
9. การจัดตั้งสถานศึกษาพิเศษให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

แผนภูมิขั้นตอนการจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวปฏิบัติในการรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

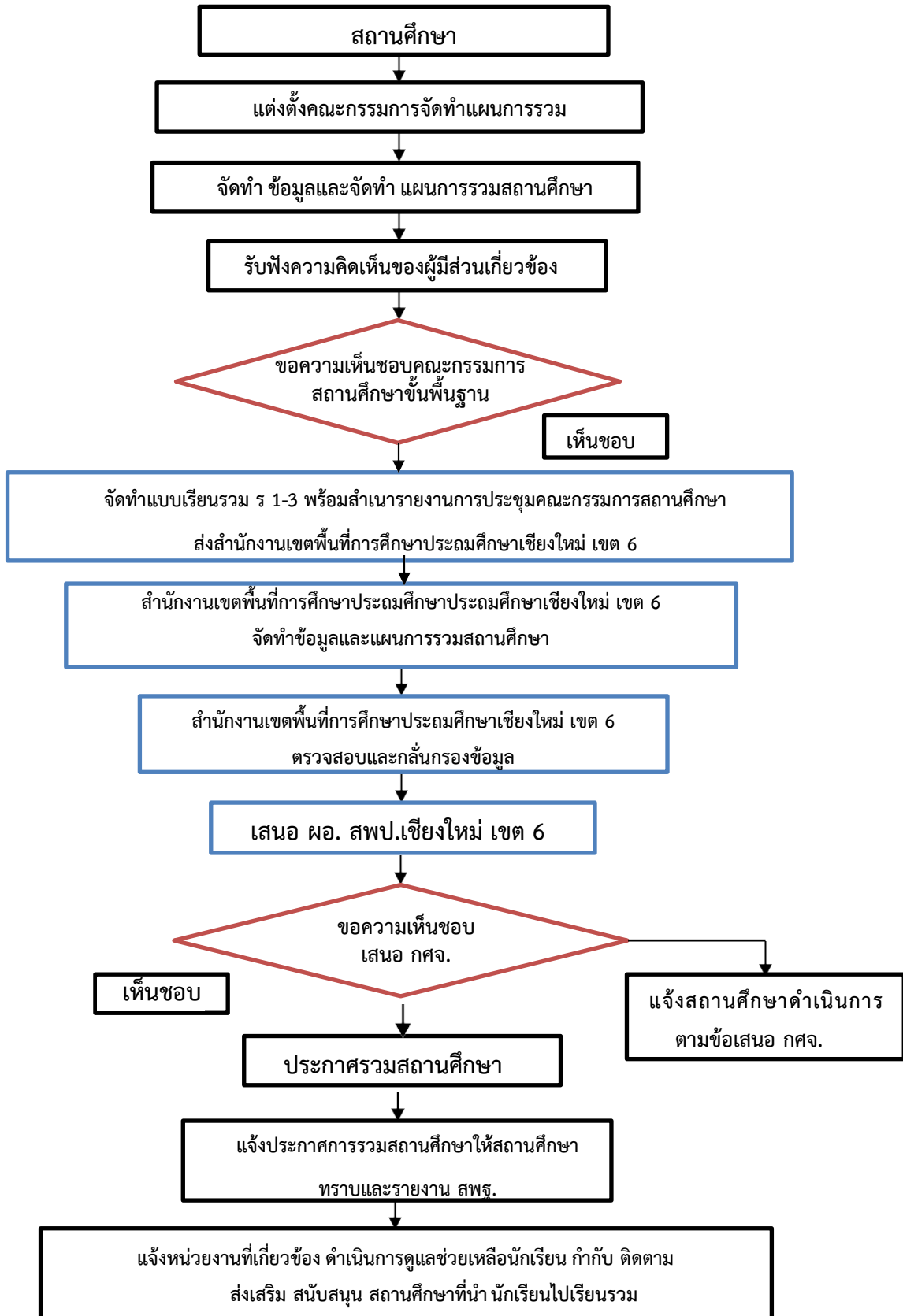
ความหมาย

การรวม หมายถึง รวม ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายว่า การนำนักเรียนในสถานศึกษา ที่ตั้งอยู่ใกล้กันตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปมาเรียนรวมกัน โดยจัดเป็นชั้นหรือช่วงชั้น เพื่อให้การบริหารและจัดการศึกษามีประสิทธิภาพเกิดผลดีแก่ผู้เรียนทั้งในด้านสิทธิ โอกาสและคุณภาพการศึกษา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเรียนรวมเพื่อบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพ โดยโรงเรียนสามารถเลือกพิจารณาตามบริบทและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน แบ่งเป็น

1. รูปแบบการเรียนรวมทั้งโรงเรียนหรือเรียนรวมทุกชั้น หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็กนำนักเรียนทุกชั้นเรียนไปเรียนรวมกับโรงเรียนหลักที่มีความพร้อมและอยู่ใกล้เคียง
2. รูปแบบการเรียนรวมบางชั้น/หรือบางช่วงชั้น หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็กนำนักเรียนบางชั้นหรือบางช่วงชั้น ไปเรียนรวมกับโรงเรียนหลักที่มีความพร้อมและอยู่ใกล้เคียง
3. รูปแบบการเรียนรวมบางวิชา หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็กนำนักเรียน ไปเรียนรวมกับโรงเรียนหลักที่มีความพร้อมและอยู่ใกล้เคียงในบางวิชา
4. รูปแบบการเรียนรวมแบบโรงเรียนเครือข่าย หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดเล็ก ตั้งแต่สองโรงเรียนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนการสอน โดยแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนให้แต่ละโรงเรียนรับผิดชอบ
5. รูปแบบเรียนรวมแบบศูนย์เรียนรวม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดเล็ก ตั้งแต่ 2 โรงเรียนขึ้นไปนำนักเรียนทุกชั้นเรียนไปเรียนรวมกับโรงเรียนหลัก แต่ใช้อาคารเรียนของทุก โรงเรียน

แผนภูมิการรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวปฏิบัติในการรวมสถานศึกษา

◆ ระดับสถานศึกษา

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณา รวมสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนและแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. การจัดทำข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา สถานศึกษาจัดทำข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ประกอบการรวมสถานศึกษา ตามแบบข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนการรวมสถานศึกษา สถานศึกษาร่วมกันจัดทำแผนการรวมสถานศึกษา โดยมีผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ร่วมกันดำเนินการตามแบบการรวมสถานศึกษา
3. การรับฟังความคิดเห็น สถานศึกษาที่จะร่วมกันดำเนินการประชาสัมพันธ์และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน และการจัดทำรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ตามแบบสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งในการรับฟังความคิดเห็นนี้จะมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้
 - 3.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน
 - 3.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 - 3.4 ผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่า
 - 3.5 ผู้นำทางการศึกษา ผู้นำศาสนา
4. การเสนอแผนการรวมสถานศึกษา สถานศึกษาที่จะร่วมกันเสนอแผนการรวมสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดส่งแผนการรวมสถานศึกษาให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ให้สถานศึกษา ดำเนินการรวมสถานศึกษา

◆ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรวมสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการรวมสถานศึกษาที่สอดคล้อง กับแนวทางตามที่กำหนดไว้ในหมวดที่ 2 ของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดตั้ง รวม หรือเลิก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานและประกาศให้ทราบ โดยทั่วกัน
2. การจัดทำแผนการรวมสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบข้อมูลบริบทในการจัดการศึกษา และ School Mapping ในเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละปี เพื่อพิจารณาว่าควรมีการรวมสถานศึกษาใดภายในเขตพื้นที่การศึกษา และจัดทำข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ตามแบบข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา และแจ้งสถานศึกษาที่จะร่วมกัน
3. การรับฟังความคิดเห็น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประชาสัมพันธ์และรับฟัง ความคิดเห็นจากผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน และจัดทำรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นตามแบบสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งในการ รับฟังความคิดเห็นนี้จะมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้
 - 3.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน
 - 3.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

3.4 ผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่า

3.5 ผู้นำทางการศึกษา ผู้นำศาสนา

4. การเสนอแผนการรวมสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำเสนอเอกสารหลักฐาน แผนการรวมสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบ จากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด โดยที่ประชุมจะมีมติ เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการ ดังนี้

4.1 กรณีมติที่ประชุมคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เห็นชอบอนุญาตให้รวมสถานศึกษา ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศรวมสถานศึกษา

4.2 กรณีมติที่ประชุมคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ไม่เห็นชอบให้รวมสถานศึกษา เนื่องจากแผนการรวมไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ แต่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาเห็นความจำเป็น โดยมีเหตุผลตามข้อ 13 ของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดตั้งรวมหรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ให้นำเสนอขออนุมัติต่อเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดให้ความเห็นชอบการรวม สถานศึกษา โดยให้มีผลก่อนวันเริ่มต้นปีการศึกษา ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

5. การรวมสถานศึกษา เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดให้สถานศึกษาดำเนินการรวม สถานศึกษา และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาติดตามช่วยเหลือนักเรียน และสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

6. การรายงานการรวมสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายงานการรวมสถานศึกษาพร้อมประกาศให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ภายในเวลาไม่เกินสามสิบวัน หลังจากประกาศ

◆ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. รับทราบการประกาศรวมสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. นำเสนอการรวมสถานศึกษาในกรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำเสนอ ตามข้อ 13 แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 และแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

3. ประสานการปรับข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาในส่วนกลาง และวางแผนให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร และอื่นๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของสถานศึกษาที่รวมกัน

➤ การดำเนินงานหลังจากการรวมสถานศึกษา

- การบริหารจัดการการเดินทางไปเรียนรวม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข การจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณ สำหรับชดเชยค่าเดินทางแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ค่าพาหนะ ค่าจ้างเหมาบริการ โดยกำหนด แนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในแต่ละระดับ ดังนี้

◆ ระดับสถานศึกษา

โรงเรียนมารวมดำเนินการในช่วงระยะเวลาที่อยู่ระหว่างการรวม และเมื่อมีการประกาศรวมแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียนหลักดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนโรงเรียนมารวม ประกอบด้วย

- 1.1 รายชื่อนักเรียน จำแนกเป็นรายชั้น โดยมีเลข 13 หลักกำกับ
- 1.2 พื้นที่เขตบริการโรงเรียนมารวม ทั้งต้องนำปรับรวมเป็นพื้นที่บริการของ โรงเรียนหลัก
- 1.3 ประชากรวัยเรียน ที่ต้องได้รับการศึกษาในพื้นที่เขตบริการโรงเรียนมารวม
- 1.4 ระยะทาง สภาพการคมนาคมจากบ้านไปโรงเรียนหลัก
- 1.5 วิธีการเดินทางของนักเรียนเป็นรายคน
- 1.6 รายชื่อประชากรวัยเรียนที่จะเข้าเรียนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน มารวมในแต่ละปีการศึกษา

2. สนับสนุนงบประมาณค่าพาหนะนักเรียนสำหรับการบริหารจัดการโรงเรียนมารวม ดังนี้

- 2.1 สำหรับนักเรียนของโรงเรียนมารวมที่มาเรียนโรงเรียนหลัก
- 2.2 สำหรับนักเรียนที่เข้าใหม่ในปีการศึกษาต่อ ๆ มา ที่มีอายุเข้าเกณฑ์ระดับปฐมวัยและเข้าเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตบริการของโรงเรียนมารวมให้ได้รับค่าพาหนะจนจบการศึกษาชั้นสูงสุดของโรงเรียนหลัก

3. กรณีนักเรียนไม่ได้ไปเรียนที่โรงเรียนหลักแต่ไปเรียนที่โรงเรียนอื่นในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันให้โรงเรียนนั้นเสนอของบประมาณ

4. รายงานผลการใช้งบประมาณ ค่าพาหนะนักเรียน

◆ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. แผนที่การศึกษา (School Mapping) กำหนดพื้นที่บริการโรงเรียนหลักและโรงเรียนมารวม
2. ตรวจสอบ/วิเคราะห์ ข้อมูลที่โรงเรียนรวมเสนอของบประมาณ
3. เสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาจัดสรรงบประมาณ
4. แจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้โรงเรียนทราบ
5. นิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายและรายงานผล

◆ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ตรวจสอบ/วิเคราะห์ ข้อมูลที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอของบประมาณ
 - 1.1 จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1.2 นิเทศ ติดตาม กำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย

1.3 นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอสนับสนุนค่าพาหนะนักเรียนในปีต่อ ๆ ไปที่มีชื่อในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนมารวมหรือโรงเรียนที่ถูกเลิก

2. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณทางการบริหารจัดการการเดินทางของนักเรียนไปเรียนกรณีรวม

2.1 กรณีค่าพาหนะ

2.1.1 จัดสรรให้ตามระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนหลัก กรณีการคมนาคมสะดวก

- 1) ไม่เกิน 3 กิโลเมตร คนละ 10 บาทต่อวัน
- 2) มากกว่า 3-10 กิโลเมตร คนละ 15 บาทต่อวัน
- 3) มากกว่า 10 กิโลเมตรขึ้นไป คนละ 20 บาทต่อวัน จำนวน 200 วันต่อคน

ต่อปีการศึกษา

2.1.2 จัดสรรให้ตามระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนหลัก กรณีการคมนาคมในพื้นที่พิเศษตามระเบียบกระทรวงการคลัง

- 1) เท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินตามข้อตกลงกับกระทรวงการคลัง
- 2) จ้างเหมายานพาหนะรับส่งนักเรียน เช่น กรณีเช่าเหมาเรือเป็นลำหรือเช่าเหมารถยนต์

เป็นต้น

2.2 กรณีค่าจ้างเหมาบริการ

2.2.1 จัดสรรค่าจ้างเหมาบริการให้โรงเรียนมารวมหรือโรงเรียนหลัก บริหารจัดการด้วยวิธีการที่เหมาะสม จ้างเหมายานพาหนะรับส่งนักเรียนจากโรงเรียนมารวม

2.2.2 จัดสรรให้ผู้ปกครองที่รับส่งนักเรียนไปโรงเรียนหลัก

2.3 กรณีจัดสรรยานพาหนะให้โรงเรียนหลักหรือกรณีที่โรงเรียนได้รับการบริจาค ยานพาหนะสำหรับรับ-ส่งนักเรียน

2.3.1 จัดสรรจักรยานสำหรับนักเรียนบ้านไกล เพื่อทดแทนค่าพาหนะ

2.3.2 จัดสรรยานพาหนะ เช่น รถยนต์ เรือ ให้โรงเรียนหลักเพื่อใช้รับ-ส่งนักเรียน จัดสรรค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและค่าบำรุงรักษายานพาหนะให้กับโรงเรียนหลักที่ได้รับการจัดสรรยานพาหนะหรือ ได้รับบริจาค

- การบริหารการเงิน พัสดุ ที่ดิน อาคารสถานที่และสินทรัพย์อื่น

การรวมโรงเรียนขนาดเล็กจะต้องมีแนวทางการบริหารจัดการ เงิน พัสดุและทรัพย์สินและกำหนด บทบาท หน้าที่ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. แนวทางการบริหารการเงิน พัสดุ และทรัพย์สิน ประกอบด้วย

1.1 การบริหารการเงินและงบประมาณ

1) โรงเรียนมารวม จัดทำข้อมูลนักเรียน ข้อมูลครู บุคลากรที่ไปปฏิบัติงาน ในโรงเรียนหลัก รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อตรวจสอบ และรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบต่อไป

- 2) โรงเรียนมารวมร่วมกับโรงเรียนหลัก ตรวจสอบและจัดทำบัญชีทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ และการผูกพันทั้งหมดตามระเบียบของทางราชการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว
- 3) เงินอุดหนุนรายหัวนักเรียน ให้จัดไปตามตัวนักเรียน โดยโอนเข้าบัญชี โรงเรียนหลัก หรือโรงเรียนอื่นที่นักเรียนไปเรียนรวม
- 4) เงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินรายได้โรงเรียน สิทธิ หนี้และการผูกพันให้ โอนให้โรงเรียนหลัก
- 5) เงินงบประมาณจากส่วนราชการอื่น เช่น งบประมาณโครงการอาหารเสริม (นม) โครงการอาหารกลางวัน ให้แจ้งส่วนราชการเจ้าของงบประมาณทราบเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบของ ส่วนราชการนั้นต่อไป
- 6) เงินที่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดินให้ดำเนินการนำส่งโดยเร็ว

1.2 การบริหารการพัสดุ

- 1) วัสดุ ครุภัณฑ์ โอนให้โรงเรียนหลัก หรือจำหน่ายตามสภาพของวัสดุ ครุภัณฑ์
- 2) ที่ดิน

(1) กรณีโรงเรียนมารวมได้รับอนุญาตใช้ที่ดินของส่วนราชการหรือ หน่วยงานอื่น เช่น กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ หรือวัด ให้ตรวจสอบการถือกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง รวมทั้งเอกสารสิทธิ์รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อประสานงานกับส่วนราชการ / หน่วยงานเจ้าของที่ดิน ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะของส่วนราชการ/หน่วยงานเจ้าของที่ดินนั้น ๆ

(2) กรณีโรงเรียนมารวมได้รับบริจาคที่ดิน ให้ตรวจสอบสภาพการถือกรรมสิทธิ์ เอกสารสิทธิ์ รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรณีโอนให้โอนให้โรงเรียนหลัก กรณีจำหน่าย ต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขต การปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546

(3) กรณีขอใช้ที่ราชพัสดุโรงเรียนมารวมตรวจสอบสิทธิครอบครองหรือสิทธิการใช้ เอกสารสำคัญ การขอใช้การอนุญาต แล้วรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบและปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ทั้งกรณีขอใช้ประโยชน์และไม่ขอใช้ประโยชน์

3) ทรัพย์สินอื่น ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 โดยโอนให้โรงเรียนหลัก

- 4) เอกสารสำคัญ ให้โอนให้โรงเรียนหลัก

ทั้งนี้ เมื่อมีการรวม หรือเลิกโรงเรียนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการให้โรงเรียน มารวมและโรงเรียนหลักตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชี ตลอดจนโอนหรือจำหน่ายให้เสร็จสิ้น

2. การกำหนดบทบาท หน้าที่ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1 ระดับโรงเรียน

ในระยะเริ่มแรกก่อนมีการประกาศรวมโรงเรียน ให้โรงเรียนมารวมนำวัสดุ ครุภัณฑ์ มาใช้ประโยชน์ร่วมกันที่โรงเรียนหลัก และดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมการให้โรงเรียนมารวมกับโรงเรียนหลัก ทำบัญชีทรัพย์สิน อาคาร สถานที่ทั้งหมด ทั้งมีมูลค่าทางบัญชีหรือไม่มีมูลค่าทางบัญชี ที่ยังคงสภาพการใช้งานอยู่ตามพระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 การส่งมอบ ให้ส่งมอบบัญชีทรัพย์สินให้โรงเรียนหลักโดยเร็ว นับแต่วันที่มิประกาศ การรวมโรงเรียนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับส่งงานในหน้าที่ราชการ พ.ศ. 2535 และคำสั่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 108/2547 ลว 4 มกราคม 2547 เรื่อง มอบอำนาจ การมอบโอนพัสดุ

ขั้นที่ 3 การดำเนินการหลังการส่งมอบ

1) ให้โรงเรียนที่ได้รับโอนตรวจนับและจัดทำทะเบียนพัสดุ เพื่อจัดหมวดหมู่ พร้อมทั้งออกหมายเลขครุภัณฑ์

2) กรณีการเงิน งบประมาณให้นำฝากธนาคารและลงบัญชีให้เป็นปัจจุบัน

2.2 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการ เกี่ยวกับการเงิน พัสดุ ในการรวมโรงเรียน

2) สนับสนุน กำกับ ติดตาม

3) การดำเนินงาน และรายงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1) เสนอคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ ทรัพย์สินและชำระบัญชี รวมทั้งการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สิน ที่ยังคงเหลืออยู่ในกรณีที่มีการประกาศ ยุบรวม เลิก โรงเรียนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการ และ ขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546

2) สนับสนุน กำกับ ติดตามการดำเนินงาน และรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

แนวปฏิบัติในการเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมาย

การเลิก หมายถึง เลิก ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายว่า การเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวปฏิบัติในการเลิกสถานศึกษา

1. ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน แล้วให้สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณา
2. ให้สถานศึกษาแจ้งผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 1 ปีก่อนวันเปิดภาคเรียนแรกของปีการศึกษาถัดไป
3. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศเลิกสถานศึกษา และจัดให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชีรวมถึงการดำเนินการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ของสถานศึกษา
4. บรรดาเอกสารสำคัญของสถานศึกษาที่ถูกเลิกทุกประเภท ให้โอนไปอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสถานศึกษาอื่นตามที่คณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษากำหนด
5. การดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา (อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา)
6. การเลิกสถานศึกษา โดยปกติควรเลิกปีละ 1 ชั้นเรียน เริ่มตั้งแต่ชั้นต้นของสถานศึกษา เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นเป็นพิเศษ อาจเลิกปีละเกินกว่า 1 ชั้นเรียน หรืออาจเลิกพร้อมกันทุกชั้น
7. เมื่อเลิกสถานศึกษาจะต้องจัดให้นักเรียนในสถานศึกษาที่ถูกเลิกได้เข้าเรียนทุกคน

◆ ระดับสถานศึกษา

สถานศึกษาใดไม่มีนักเรียนที่จะจัดการเรียนการสอน หรือมีจำนวนนักเรียนลดลงจนไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาได้ ให้ดำเนินการเพื่อเลิกสถานศึกษา ดังนี้

1. จัดเตรียม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ที่ตั้งและเขตบริการ สภาพภูมิศาสตร์ เส้นทางคมนาคม เศรษฐกิจ สังคมของชุมชน
 - 1.2 ที่ดิน อาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้
 - 1.3 จำนวนนักเรียนปัจจุบัน ย้อนหลัง 5 ปี อนาคต 5 ปี
 - 1.4 จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา เกณฑ์อัตรากำลังครู
 - 1.5 ข้อมูลคุณภาพการศึกษา ได้แก่
 - 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 - 2) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของ สมศ.
 - 3) ผลการประเมินภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (3 มาตรฐาน)
 - 1.6 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม

2. ขอความเห็นชอบการเลิกสถานศึกษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายในเดือนสิงหาคม

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองและ ชุมชน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้าร่วมรับฟังและให้ข้อเสนอแนะ ภายในเดือนตุลาคม

4. รายงานสรุปการดำเนินการตามข้อ 3 ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พร้อมทั้งส่ง เอกสาร ภายใน 15 วัน ดังนี้

- 4.1 แบบคำขอลีกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.2 แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน
- 4.3 ข้อสรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชน
- 4.4 รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.5 ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ

5. กรณีที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีมติให้เลิกสถานศึกษา สถานศึกษาต้อง

5.1 แจ้งผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 1 ปีก่อนวันเปิดภาคเรียน แรกของปีการศึกษาถัดไป

5.2 จัดเตรียมส่งมอบบรรดาเอกสารสำคัญของสถานศึกษาที่ถูกเลิกทุกประเภท ให้โอนไปอยู่ใน ความดูแลรับผิดชอบของสถานศึกษาอื่นตามที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดกำหนดให้แล้วเสร็จ ภายใน 30 วัน หลังจากเลิกสถานศึกษา

5.3 จัดเตรียมส่งมอบทรัพย์สินและจัดให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชี รวมถึงการดำเนินการโอน หรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ของสถานศึกษา เพื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการต่อไป ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน หลังจากเลิกสถานศึกษา

◆ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลิกสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการเลิกสถานศึกษาที่สอดคล้องกับแนวทางตามที่กำหนดไว้ในหมวดที่ 3 ของระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 เสนอขอความเห็นชอบ ต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานและประกาศให้ทราบ โดยทั่วไป

2. ร่วมกับสถานศึกษา จัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาภายในเดือนกรกฎาคม โดยดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 ดำเนินการเลิกสถานศึกษาที่ไม่มีนักเรียน
- 2.2 สถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก เล็กมาก ที่มีแนวโน้มจำนวนนักเรียนลดลง ให้จัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพ โดยพิจารณาจัดทำแผนเลิกสถานศึกษาตามข้อมูลที่เป็นปัจจุบันทุกปี

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชนของ สถานศึกษา ที่มีการขอลีกสถานศึกษา

4. แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลก่อนนำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอความเห็นชอบเลิกสถานศึกษาต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ภายในเดือนธันวาคม

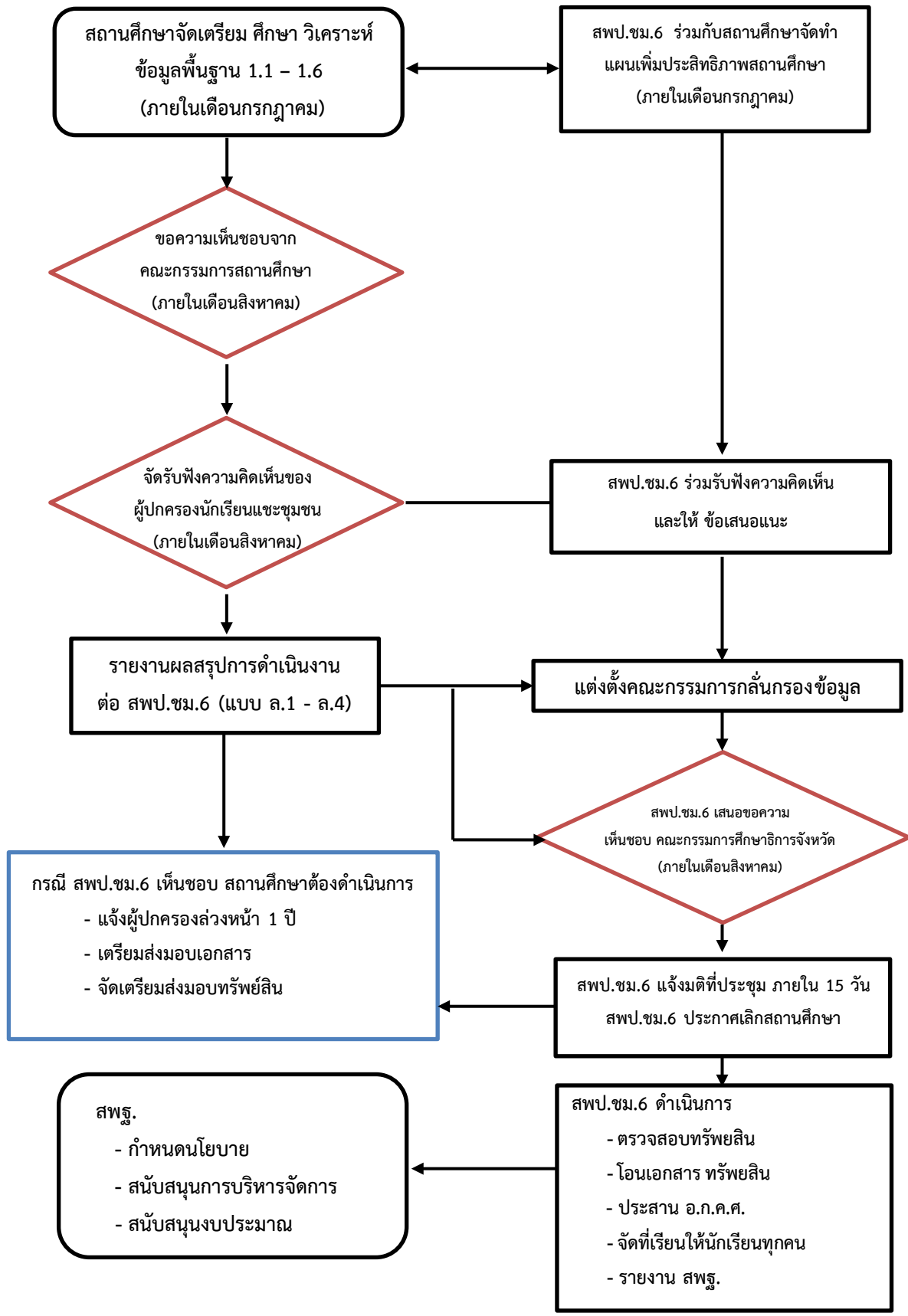

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งมติประชุมคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดให้สถานศึกษาทราบภายใน 15 วัน
7. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศเลิกสถานศึกษาตามมติของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชี รวมถึงการ ดำเนินการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ของสถานศึกษา
9. โอนการดูแลรับผิดชอบบรรดาเอกสารสำคัญของสถานศึกษาที่ถูกเลิกทุกประเภทไปยัง สถานศึกษาอื่นที่เหมาะสม
10. ประสานงานกับคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารบุคลากร
11. ดำเนินการจัดให้นักเรียนของสถานศึกษาที่ถูกเลิก ได้เข้าเรียนทุกคน
12. รายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ภายในเวลาไม่เกิน 30 วัน หลังจากประกาศ
13. กรณีสถานศึกษาไม่มีนักเรียนหรือบุคลากรให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นดำเนินการทุกขั้นตอน

◆ **ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

1. รับทราบประกาศเลิกสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. นำเสนอการเลิกสถานศึกษาในกรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำเสนอ ตามข้อ 13 แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 และแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ
3. ประสานการปรับข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาในส่วนกลาง

แผนภูมิขั้นตอนการเลิกสถานศึกษา

กลุ่มนโยบายและแผน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ